

Laat 20ste en begin 21ste eeuw

- Nog te jong om definitief iets over te zeggen.
- Wat nemen we waar;
- Weinig of geen grote systeemdenkers meer, vooral veel essayistische filosofie.
- Filosofie keert terug buiten de universiteit in consulten, gesprekken en theater (Tim Franssen, het failliet van de moderne tijd)
- 'Mengvormen' met andere wetenschappen;
- Philosophy of mind, taal filosofie, politiek, literatuur en sociale wetenschappen (er is pas sprake van vermenging als vakgebieden zich gaan verzelfstandigen) discussie over bestaan van filosofie als zelfstandige faculteit.

Maieutiek 2016-college-8

Filosofisch landschap valt uiteen

- Filosofie sluit in het westen de religie buiten.
- Metafysica is obscuur onderdeel van filosofie.
- De prominente rol van de Duitse filosofie is voorbij (niet in de laatste plaats omdat veel Duitse denkers gevlucht zijn naar Amerika).
- Engelse en Amerikaanse filosofie gaat zich verbinden met het met het continentale denken. (van Frankfurter Schule tot Foucault)

Maieutiek 2016-college-8

Wat speelt er zoal;

1. Structuralisme en Postmodernisme,
2. Reacties op val van de muur en 9/11,
3. Naast philosophy of mind ook neurofilosofie met aandacht voor onbewuste,
4. Levenskunst aandacht mens en milieu
5. Emancipatie van vrouwen (derde golf)
6. Filosofen uit niet westerse culturen.

Maieutiek 2016-college-8

1-Structuralisme en Postmodernisme

- Frankrijk wordt toonaangevend
- Naast analytische en sociale filosofie krijgt ook het postmoderne denken invloed in Amerika.
- Lyotard (1924-1998) bedenkt in 1979 de term postmodern.
- Deleuze (1925-1995)
- Foucault (1926-1984)

Maieutiek 2016-college-8

2-De val van de muur en 9/11

- Fukuyama (1952) schrijft Het eind van de geschiedenis in 1992.
- Derrida, Habermas, Rawls e.a. reageren op 9/11 met voorzichter houding. Hoe komen we voorbij het postmodernisme?
- Herbezinning op gedeelde waarden begint vorm aan te nemen.

Maieutiek 2016-college-8

3-neuro-filosofie en het onbewuste

- Debat over bestaan van de vrije wil.
- Swaab en andere hersenonderzoekers die de vrije wil ontkennen en debat met filosofie Lamme, Metzinger en Slors.
- Damasio met de vergissing van Descartes als onderdeel van hernieuwde interesse in Spinoza
- Dennett en Dawkins als denkers binnen philosophy of mind.

Maeutek 2016-college-8

4- Zorg om mens en milieu

- Sloterdijk met anderen in de lijn van Nietzsche en Foucault weinig systematisch vooral polemisch en kritisch naar huidige mens. Laatste werk ook richting milieu als deel van de verantwoordelijkheid van mensen.
- Zizek is deel van van de stroming die de psychoanalyse verbindt met de filosofie.
- Singer milieu staat centraal de vraag of mensen nu eigenlijk verschillen van (andere) dieren krijgt ethische dimensie.

Maeutek 2016-college-8

5-vrouwen en gender

- Filosofie van en over vrouwen. Over identiteit, gender en homoseksualiteit. (Kristeva, Butler)
- Vrouwenstudies (in Nederland vanaf 1976) is het begin van denken over positie van vrouwen en dus ook van de rol van gender in de filosofie.
- Daarnaast nu ook filosofie van vrouwen in de canon. (Arendt en Nussbaum).

Maeutek 2016-college-8

6- andere culturen

- Bruggenbouwers die kennis hebben van oosterse en westerse filosofie;
- India; vooral veel vertalingen van Indiase teksten naar Engels
- China; moderne interpretaties die marxisme als bodem hebben en boeddhisme en confucianisme naar moderne tijd halen.
- Japan; lang geïsoleerd, Kyotoschool bestudeerde m.n. Duitse filosofie, traditie én vernieuwing.
- Afrika is de nieuwe filosofische denklijn

Maeutek 2016-college-8

Niet westerse filosofie als 'de ander'

- Er komt meer aandacht voor niet westerse filosofie in 20ste /21ste eeuw.
- Weinig namen komen (nu) in de canon terecht. Wel vaak bijzondere aandacht voor niet-westerse filosofie. (boeken als 25 eeuwen oosterse filosofie, vertalingen van teksten in Engels en Nederlands, organisaties als filosofie in oost en west)

Maeutek 2016-college-8